SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Ojca Goriot” **Grupa A**

Honoré de Balzac

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 21

10 zadań, 21 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Czym zajmował się ojciec Goriot, zanim wycofał się z interesów i zamieszkał w pensjonacie pani Vauquer?

Ⓐ był lichwiarzem w dzielnicy łacińskiej
Ⓑ prowadził dom gry w Palais-Royal
Ⓒ był fabrykantem makaronu i krochmalu
Ⓓ służył jako oficer starej gwardii

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

W jakim celu panna Michonneau uderzyła uśpionego Vautrina w ramię?

Ⓐ żeby obudzić go przed przyjściem policji
Ⓑ żeby ujawnić wypalone na skórze litery
Ⓒ żeby sprawdzić, czy jeszcze oddycha
Ⓓ żeby zabrać mu ukryty klucz od kasy

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń o wicehrabinie de Beauséant.

1.	Po rozstaniu z markizem d'Adjuda-Pinto wicehrabina wyjechała do Normandii.	**P**	**F**
2.	Eugeniusz był krewnym pani de Beauséant i w salonach uchodził za jej kuzyna.	**P**	**F**
3.	O planowanym ślubie swego kochanka dowiedziała się jako jedna z ostatnich osób w wyższym świecie.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń o ostatnich chwilach i pogrzebie ojca Goriot.

1.	Konający Goriot schwycił za włosy dwóch studentów, myśląc zapewne, że to jego córki.	**P**	**F**
2.	Trumnę na cmentarz Père-Lachaise odprowadzili osobiście obaj zięciowie Goriota.	**P**	**F**
3.	Przy umierającym Goriocie do końca czuwały obie jego córki.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj kwotę do tego, czego dotyczy w powieści.

1. dwieście tysięcy franków	...	A. pieniądze Delfiny postawione w rulecie
2. sto tysięcy franków	...	B. weksle podpisane przez Maksyma de Trailles
3. tysiąc dwieście franków rocznie	...	C. zapłata, której Vautrin chce za nastręczenie posagu
4. sto franków	...	D. suma odkładana przez rodzinę na utrzymanie Eugeniusza

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–1 pkt)

Uzupełnij zdanie nazwiskiem. Według policji Vautrin to naprawdę Jakub (1) _____, zbiegły galernik.

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij symboliczne znaczenie dwóch pustych powozów z herbami, które jadą za trumną Goriota.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> „Jeżeli one się bawią; jeżeli są szczęśliwe i postrojone; jeżeli stąpają po miękkich kobiercach: to cóż mnie obchodzi, z jakiego sukna zrobione moje odzienie i jak wygląda kąt, w którym mam noc przepędzić?" [...] „Tylko jam córki ukochał mocniej, niż Bóg świat kocha, bo świat nie jest tak piękny jak Bóg, a córki moje piękniejsze są ode mnie."

Na podstawie przytoczonych słów Goriota wyjaśnij, czym jest dla niego miłość do córek. Podaj dwie cechy tej miłości.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

> „Ostatnie westchnienie tego ojca miało być westchnieniem radości. Było w nim streszczenie życia całego; człowiek ten mylił się jeszcze, mylił się po raz ostatni."

Wyjaśnij, dlaczego narrator mówi, że umierający Goriot „mylił się po raz ostatni".

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Porównaj Anastazję de Restaud i Delfinę de Nucingen. Wskaż jedno podobieństwo i jedną różnicę między siostrami.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/ojciec-goriot

SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Ojca Goriot” **Grupa B**

Honoré de Balzac

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 21

10 zadań, 21 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Jaki plan przedstawia Vautrin Eugeniuszowi de Rastignac?

(A) ślub z Wiktoryną po śmierci jej brata w pojedynku
(B) wspólne prowadzenie domu gry w Palais-Royal
(C) ucieczkę do Ameryki z pieniędzmi Goriota
(D) szantaż hrabiny de Restaud jej listami

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Kim jest Horacy Bianchon?

(A) agentem policji udającym rentiera
(B) urzędnikiem z Muzeum
(C) studentem prawa spod Angoulême
(D) studentem medycyny, przyjacielem Eugeniusza

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń o tym, jak zmieniał się wygląd i tryb życia Goriota w pensjonacie.

1. Stopniowo znikały jego brylanty, złota tabakierka i łańcuch.	**P**	**F**
2. Z czasem Goriot odprawił fryzjera i przestał pudrować włosy.	**P**	**F**
3. Goriot dorobił się majątku na handlu suknem i jedwabiem.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących mieszkańców pensjonatu pani Vauquer.

1. Vautrin zajmował pokój na trzecim piętrze, obok Goriota.	**P**	**F**
2. Pani Couture była wdową po bogatym bankierze.	**P**	**F**
3. Na poddaszu sypiali posługacz Krzysztof i kucharka Sylwia.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj postać do jej opisu.

1. Vautrin	…	A. student medycyny, przyjaciel Eugeniusza
2. Bianchon	…	B. zbiegły galernik ukrywający się w pensjonacie
3. Gobseck	…	C. kochanek Anastazji, groźny pojedynkowicz
4. Maksym de Trailles	…	D. lichwiarz z ulicy des Gres

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–1 pkt)

Uzupełnij zdanie nazwiskiem. Pensjonat przy ulicy Neuve-Sainte-Geneviève prowadzi pani (1) _____, z domu de Conflans.

Zadanie 7. (0–2 pkt)

> „Jeżeli zaś obudzi się w panu uczucie prawdziwe, to ukrywaj je jak skarb jaki, żeby nikt się go nie domyślił, inaczej byłbyś zgubiony. Nie mógłbyś być katem i zostałbyś sam ofiarą."

Na podstawie przytoczonej rady pani de Beauséant wyjaśnij, jaki obraz wyższego świata Paryża się z niej wyłania. Odnieś się do słów o kacie i ofierze.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> „W tej chwili może pięćdziesiąt tysięcy młodych ludzi, co się znajdują w takich jak pan okolicznościach, postanawia dorobić się prędko fortuny. Pan jesteś tylko jednostką tej liczby. Osądź pan teraz, ile tu potrzeba trudów, ile zajadłości w walce! Musicie się zjadać wzajemnie"

Na podstawie przytoczonego fragmentu wypowiedzi Vautrina wyjaśnij, jak postrzega on społeczeństwo paryskie. Podaj dwa elementy jego wizji.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

> „Żadna z dzielnic Paryża nie jest okropniejsza, ani mniej znana. Mianowicie ulica Neuve-Sainte-Geneviève niby rama brązowa, jedynie stosowna do naszego opowiadania, przed zaczęciem którego trzeba, o ile możności, nastroić umysł do barw ciemnych, do myśli poważnych"

Na podstawie przytoczonego fragmentu oraz znajomości powieści wyjaśnij, jaką rolę odgrywa opis pensjonatu pani Vauquer i jego okolicy. Podaj dwie funkcje tego opisu.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Narrator „Ojca Goriot" zapewnia czytelnika (po angielsku: All is true), że opowiadana historia jest prawdziwa. Wskaż dwie cechy powieści realistycznej widoczne w utworze i każdą poprzyj przykładem.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/ojciec-goriot

Sprawdzian z „Ojca Goriot”

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **B**

3. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (3 pkt) **1. P; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–C, 2–B, 3–D, 4–A** — po 1 pkt za parę

6. (1 pkt) **(1) Collin**

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Za karawanem jadą powozy hrabiego de Restaud i barona de Nucingen, ale w środku nie ma nikogo. To znak, że córki nie przyszły pożegnać ojca, który oddał im wszystko. Puste powozy z herbami symbolizują świat pozorów: wystarczy pokazać, że rodzina „była”, a uczucia nie mają znaczenia.
Punktacja: 1 pkt — córki (i zięciowie) nie przyszły na pogrzeb ojca, wysłały jedynie powozy. 1 pkt — interpretacja: zachowanie pozorów zamiast uczuć, liczy się herb i opinia świata, a nie miłość; ojciec jest opuszczony przez dzieci, dla których się poświęcił.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Dla Goriota miłość do córek jest całym sensem życia. Po pierwsze jest ofiarna — nie dba o własne ubranie i zimny pokój, byle córki były szczęśliwe. Po drugie jest bałwochwalcza: Goriot twierdzi, że kocha je mocniej, niż Bóg kocha świat, czyli stawia córki na miejscu boga.
Punktacja: Po 1 pkt za każdą trafnie nazwaną i uzasadnioną cechę, np. miłość jest bezwarunkowa i ofiarna (szczęście córek ważniejsze od własnej wygody); miłość ma wymiar niemal religijny, bałwochwalczy (porównanie do miłości Boga do świata); miłość jest ślepa (Goriot nie widzi egoizmu córek).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Konający Goriot chwyta za włosy dwóch studentów czuwających przy jego łóżku i woła do swoich aniołów — myśli, że to córki. Umiera z radością, ale jest to złudzenie. Narrator podkreśla, że całe życie Goriota było takim złudzeniem: wierzył w miłość córek, które go wykorzystywały, i nawet w chwili śmierci nie poznał prawdy.
Punktacja: 1 pkt — Goriot w chwili śmierci bierze studentów (Eugeniusza i Bianchona) za swoje córki i umiera szczęśliwy. 1 pkt — przez całe życie łudził się, że córki go kochają; ostatnie złudzenie zamyka życie oparte na iluzji ojcowskiej miłości.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Podobieństwo: obie córki traktują ojca jak źródło pieniędzy — Anastazja ratuje długi Maksyma de Trailles, Delfina także potrzebuje pieniędzy i obie nie przychodzą na pogrzeb. Różnica: Anastazja należy do arystokracji jako hrabina de Restaud, a Delfina jest żoną bankiera Nucingena i zazdrości siostrze pozycji w arystokratycznym świecie — zazdrość oddziela ją od Anastazji.
Punktacja: 1 pkt — podobieństwo, np. obie wykorzystują ojca finansowo, obie są uwikłane w kosztowne romanse, obie nie przychodzą na pogrzeb. 1 pkt — różnica, np. Anastazja żyje w arystokracji (hrabina), Delfina w świecie finansjery (baronowa, żona bankiera); Delfina okazuje ojcu więcej czułości; siostry są o siebie zazdrosne i kłócą się o pieniądze.

Grupa B

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **D**

3. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (3 pkt) **1. F; 2. F; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–B, 2–A, 3–D, 4–C** — po 1 pkt za parę

6. (1 pkt) **(1) Vauquer**

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Pani de Beauséant przedstawia wyższy świat jako arenę walki, w której nie można sobie pozwolić na szczerość. Uczucie trzeba ukrywać jak skarb, bo ten, kto je zdradzi, zostanie wykorzystany. Kat i ofiara to dwie jedyne role: albo ranisz innych, albo sam jesteś raniony. To gorzka wiedza kobiety, którą właśnie zdradza kochanek.
Punktacja: 1 pkt — świat salonów jako miejsce bezwzględnej gry, w którym liczą się pozory i rachunek. 1 pkt — wyjaśnienie metafory: kto okaże prawdziwe uczucie, staje się bezbronny (ofiarą), kto je ukrywa i manipuluje — zwycięża (katem); nie ma miejsca na szczerość.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Vautrin widzi Paryż jako pole bezwzględnej walki: tysiące młodych ludzi chcą się szybko wzbogacić, a miejsc na górze jest mało, więc muszą się nawzajem niszczyć. Uważa też, że uczciwa praca daje co najwyżej nędzną posadę, a sukces osiąga ten, kto nie ma skrupułów.
Punktacja: Po 1 pkt za każdy element, np. życie społeczne to bezwzględna walka o byt i pieniądze; ludzie muszą się „zjadać wzajemnie"; tylko nieliczni wygrywają, uczciwa praca prowadzi do przeciętności; moralność jest dla słabych.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Opis pensjonatu i ulicy Neuve-Sainte-Geneviève pokazuje Paryż biedy: ponury, zapomniany, pełen nędzy i starości. Pierwsza funkcja to realistyczne odtworzenie środowiska, które kształtuje bohaterów. Druga — kontrast: z tego domu Eugeniusz wyrusza do pałaców pani de Beauséant i pani de Restaud, a przepaść między tymi światami napędza jego ambicje. Narrator wprost mówi też, że opis ma nastroić czytelnika do barw ciemnych.
Punktacja: 1 pkt — za wskazanie, że opis buduje obraz nędzy, szarości i upadku (realistyczne tło społeczne). 1 pkt — za wskazanie drugiej funkcji, np. kontrast z bogatymi salonami arystokracji, charakterystyka mieszkańców przez otoczenie, nastrój zapowiadający ponurą historię.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Po pierwsze, szczegółowy opis środowiska: narrator dokładnie przedstawia pensjonat pani Vauquer, jego pokoje, mieszkańców i ich dochody. Po drugie, przekrój społeczeństwa: obok siebie występują arystokracja (pani de Beauséant), bogaci finansiści (baron de Nucingen), zubożałe mieszczaństwo (Goriot) i świat przestępczy (Vautrin), a o losie każdego decydują pieniądze.
Punktacja: Po 1 pkt za każdą cechę z trafnym przykładem, np. drobiazgowy opis środowiska (pensjonat pani Vauquer, ulica Neuve-Sainte-Geneviève); realia historyczne i topografia Paryża (rok 1819, Père-Lachaise, Palais-Royal); postaci reprezentujące warstwy społeczne (arystokracja — pani de Beauséant, finansjera — Nucingen, mieszczaństwo — Goriot); motywacja psychologiczna i społeczna działań (pieniądz decyduje o losie bohaterów); wszechwiedzący narrator.

Skala ocen (orientacyjna, 21 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	19–21 pkt
dobry (4)	16–18 pkt
dostateczny (3)	11–15 pkt
dopuszczający (2)	7–10 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/ojciec-goriot**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.